

7. Hodnocení žáků

Hodnocení žáků se řídí §51 - §53 zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

7.1 Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází ze stanovených cílů a kritérií, jimiž lze výchovně vzdělávací činnost měřit.

Hodnocení žáků je zaměřeno především na očekávané výstupy v jednotlivých vyučovacích předmětech a na utváření klíčových kompetencí.

Je prováděno klasifikací, přičemž chování je hodnoceno odděleně od vyučovacích předmětů.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu a posílit jeho vnitřní motivaci k učení.

Při hodnocení žáka se budou používat i doplňkové možnosti hodnocení, např. žakovské písemné práce, laboratorní protokoly, seminární práce, referáty, úspěšná mimoškolní činnost, výsledky ze soutěží, olympiád apod.

7.2 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

7.2.1 Hodnocení vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech je prováděno klasifikací ve stupních prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Chování žáka se hodnotí stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Celkové hodnocení se na vysvědčení vyjadřuje:

- *prospěl s vyznamenáním*
(není-li v žádném povinném předmětu horší stupeň než 2 a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,5; chování je velmi dobré)
- *prospěl*
(není-li v žák povinném předmětu klasifikován stupněm 5)
- *neprospěl*
(je-li žák klasifikován v povinném předmětu stupněm 5 nebo není-li hodnocen z některého předmětu na konci druhého pololetí)
- *nehodnocen*
(není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu)

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období.

Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů a výkonů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a laboratorních prací oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky nebo studijního průkazu (popř. do elektronického studijního průkazu na internetu) - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

Hodnocení vzdělávání je prováděno průběžně v každém čtvrtletí školního roku.

Každé pololetí se vydává žákům vysvědčení (za první pololetí lze vydat tzv. výpis z vysvědčení).

Kritéria hodnocení

Při klasifikaci ve vyučovacích předmětech se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- kvalita a rozsah získaných kompetencí
- přesnost, ucelenost a trvalost osvojených požadovaných pojmů, fakt, definic, zákonitostí a dovedností
- schopnost samostatně uplatňovat osvojené poznatky, samostatně studovat vhodné texty
- pohotovost při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností
- přesná jazyková a odborná správnost ústního i písemného projevu
- vztah žáka k vykonávaným činnostem
- osvojení potřebných činností a jejich tvořivá aplikace

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do dvou skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření
- předměty s převahou výchovného zaměření

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední a přírodovědné předměty. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají výtvarná výchova, hudební výchova a tělesná výchova. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupně hodnocení chování

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Náhradní termín hodnocení

Nelze-li žáka hodnotit na konci 1. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 1. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné hodnotit žáka ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 2. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku (do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník). Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Opravné zkoušky

Žák, který na konci 2. pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravnou komisionální zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy.

V jednom dni lze konat pouze jednu opravnou zkoušku.

Pokud žák tuto zkoušku nevykoná úspěšně nebo se nedostaví k jejímu konání, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy stanovit náhradní termín, a to nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Pochybnosti o správnosti hodnocení

Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci každého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Přezkoušení se koná do 14 dnů od doručení žádosti nebo v dohodnutém termínu.

Opakování ročníku

Žák, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí byl hodnocen nedostatečně z více než dvou předmětů, neprospěl nebo nemohl být hodnocen, může podat písemnou žádost o opakování ročníku. Součástí žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka je souhlas žáka.

Žák, který plní povinnou školní docházku (NG), v těchto případech opakuje ročník vždy.

Komisionální zkouška

Komisionální zkoušku (ve smyslu § 6 vyhlášky MŠMT 13/2005 Sb.) koná žák v těchto případech:

- a) koná-li opravnou zkoušku
- b) požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o přezkoušení z důvodu pochybnosti o klasifikaci
- c) zjistí-li ředitel školy, že vyučující porušili pravidla hodnocení.

Komisionální zkoušku může žák v jednom dni konat nejvýše jednu.

Datum zkoušky stanoví ředitel školy a oznámí ho prokazatelným způsobem zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci nezletilého žáka aspoň tři dny před konáním zkoušky. Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy

nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel (vyučující žáka danému předmětu) a přisedící, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu. Pokud je ředitel školy zároveň vyučujícím, jmenuje předsedu komise krajský úřad. Členy komise jmenuje ředitel školy.

Ředitel školy nebo jím pověřený zástupce (např. předseda zkušební komise) stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky. Zkouška musí vycházet ze školního vzdělávacího programu vyučovacího předmětu daného ročníku.

O konečném hodnocení rozhoduje komise hlasováním, hlasy členů jsou rovnocenné. Výsledek zkoušky oznámí předseda žákovi ústně bezprostředně po jejím konání. Výsledek musí předseda zdůvodnit. Zákonnému zástupci nezletilého žáka se také co nejdříve výsledek prokazatelně oznámí.

O zkoušce se pořizuje protokol, za jeho správné a úplné vyplnění zodpovídá předseda komise. Ten protokol ihned po oznámení výsledku zkoušky předá zástupci ředitele, který provede kontrolu. Třídní učitel následně zajistí další administraci (zápis o zkoušce do třídního výkazu, doplnění vysvědčení, uložení do osobní složky žáka).

Hodnocení uvolněného žáka

Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen.

7.2.2 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka.

Při způsobu hodnocení a při klasifikaci studijních výsledků žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

7.2.3 Individuální vzdělávací plán

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost zákonného zástupce, u zletilého žáka na vlastní žádost, vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Žákům vyššího gymnázia lze, na základě posouzení žádosti ředitelem školy, povolit tento plán i z jiných závažných důvodů.

7.2.4 Výchovná opatření

1. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školy, vyloučení žáka ze školy a další kázeňská opatření (viz bod 6). Pochvaly a jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.
2. Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení žáka ze školy. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním řádem, může ředitel rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněčně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.
3. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem. O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů). O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.
4. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické nebo fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
5. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za delemtrvající úspěšnou práci. Pochvaly a jiná ocenění se udělují v souladu s pokynem ředitele školy k udělování pochval.
6. Při porušení povinností stanovených školním řádem (dle odst. 4.2) lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi udělit snížený stupeň z chování nebo uložit:
 - a) napomenutí třídního učitele,
 - b) důtku třídního učitele,
 - c) důtku ředitele školy.

Třídní učitel neprodleně oznámí uložení důtky řediteli školy. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí

nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci nezletilého žáka.

7. Neomluvené hodiny nepřítomnosti žáka ve vyučování mohou být důvodem k udělení kázeňských opatření žákovi. Postup při určování neomluvených hodin upravuje odst. 2.3 školního řádu. Při stanovování kázeňských opatření je doporučeno při zvážení všech okolností uložit žákovi
 - a) napomenutí třídního učitele, dosáhne-li žák počtu 1 neomluvené hodiny,
 - b) důtku třídního učitele, dosáhne-li žák 2 až 5 neomluvených hodin,
 - c) důtku ředitele školy (a zároveň druhý stupeň z chování), dosáhne-li žák 6 až 20 neomluvených hodin,
 - d) podmíněné vyloučení ze školy (a zároveň třetí stupeň z chování), dosáhne-li žák počtu nad 20 neomluvených vyučovacích hodin a v případě, že žák splnil povinnou školní docházku.